

## Streszczenie

**Cel:** U chorych na raka odbytnicy z synchronicznymi, nieresekcyjnymi przerzutami i objawami ze strony ogniska pierwotnego, przed rozpoczęciem chemioterapii zazwyczaj wykonuje się stomię odbarczającą lub resekcję paliatywną guza. Celem badania jest ocena czy napromienianie miednicy skojarzone z chemioterapią umożliwi uniknięcia leczenia chirurgicznego.

**Materiał i metody:** Do badania włączono czterdziestu chorych z rakiem odbytnicy umiejscowionym do 10 cm od brzegu odbytu z synchronicznymi, nieresekcyjnymi przerzutami odległymi. U wszystkich chorych występowały objawy ze strony ogniska pierwotnego. Nie włączano chorych z przerzutami resekcyjnymi lub potencjalnie resekcyjnymi po przedoperacyjnej chemioterapii. Zastosowano radioterapię 5 x 5 Gy na obszar guza miednicy. Po tygodniu rozpoczynano chemioterapię wielolekową opartą na oksaliplatynie. Przed rozpoczęciem leczenia u 38% chorych stwierdzono znaczne zwężenie jelita uniemożliwiające przejście kolonoskopem ponad zmianę. Efekt paliatywny oceniano za pomocą ankiet wypełnianych przez chorych co 3 miesiące.

**Wyniki:** Średni czas obserwacji żyjących chorych wynosił 26 miesięcy (zakres: 19-34). Średni całkowity czas przeżycia wynosił 11,5 miesiąca (95% CI: 8,0-15,1). Ośmioro chorych (20%) wymagało operacji w czasie trwania choroby: u 7 wyłoniono stomię, u 1 chorego wykonano wycięcie miejscowe guza. Trzydzieści procent chorych zadeklarowało całkowite ustąpienie objawów w czasie trwania choroby, u 35% odnotowano znaczną poprawę. W podgrupie ze znacznym zwężeniem jelita, 23% chorych wymagało wyłonienia stomii. W całej grupie prawdopodobieństwo potrzeby przeprowadzenia paliatywnej operacji w ciągu dwóch lat wyniosło 17,5% (95% CI: 13%-22%), a prawdopodobieństwo uzyskania trwałego, dobrego efektu paliatywnego wyniosło 67% (95% CI: 58%-76%).

**Wnioski:** Radioterapia zastosowana wg schematu 5 x 5 Gy z następową chemioterapią umożliwia uniknięcia paliatywnej operacji u większości chorych, nawet w przypadkach znacznego upośledzenia drożności przewodu pokarmowego.